

Kaasaegse teoloogia põhiteemad (VKTJ.25.01.02)

Kursuse maht – 3 EAP (18 kontaktõpet ja 60 iseseisvat, kokku 78 (3x26))

Kursuse õppejõud – Helle Liht, MTh

Õpiväljundid

Õppeaine lõpuks üliõpilane...

- teab ja analüüsib kaasaegse teoloogia peamisi teoloogilisi suundumusi ja nende tekke ajaloolisi ning filosoofilisi mõjutegureid;
- tunneb kaasaegse teoloogia mõjukaid teolooge, nende panust teoloogilise mõtte arengusse ning oskab neid seostada kaasaegse teoloogia peamiste koolkondadega;
- oskab analüüsida kaasaegsete teoloogide ja teoloogiliste koolkondade mõju tänapäeva vabakiriklikule teoloogiale.

Hindamine

Hindamise meetodid	Tähtaeg	Eristav (E) või mitte-eristav (ME)	Hindamiskriteeriumid
1. Ettekanne valitud teoloogi või teoloogilise suundumuse kohta. Ettekanne on esitatud kirjalikult 1 päev enne sessiooni algust Moodle keskkonnas.	Vastavalt sellele, millal on valitud teoloog või teoloogiline suundumus kursuse kavas	E	1. Ettekanne on 15 minutit pikk 2. Valitud teoloogi või teoloogilise suundumuse põhilisi tunnuseid on oma sõnadega kirjeldatud; 3. Välja on toodud sarnasusi ja erinevusi kaasaegse vabakirikliku teoloogiaga; 4. Välja on toodud mõtteid, mida tuleks vaadelda kriitiliselt; 5. Välja on toodud mõtteid, mida võiks vabakiriklik teoloogia näha arenguvõimalusena. Kõrgema hinde saab tudeng, kes toob 3. ja 5. hindamiskriteeriumi puhul esile vähemalt 3 mõtet.

2. Osalemine kaastudengite ettekannete analüüsimisel	Kogu kursuse vältel	ME	Üliõpilane esitab kaastudengitele küsimusi vähemalt 5 teoloogi / teoloogilise suundumuse kohta.
3. Kursuse kokkuvõttev kirjalik test	Detsember	E	Positiivse tulemuse jaoks on vaja vastata 60% testi küsimustest õigesti. Mida suurem protsent hästi vastatud küsimusi, seda parem tulemus.

Lõpphinde kujunemine. Õppeaine hinne kujuneb ettekande (55%), teiste tudengite ettekannete analüüsimisel osalemise (15%) ja kursuse kokkuvõtva kirjaliku testi tulemuse põhjal (30%).

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Eelnev iseseisev töö	Kontaktõpe õpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
Ei ole	<u>21. august</u> Helle Liht (6)	1. Sissejuhatus 2. Valgustusajastu 3. Immaanuel Kant 4. Friedrich Hegel 5. Friedrich Schleiermacher 6. Albrecht Ritschl
1. Loe '20. saj teoloogia', lk 53-224 2. Loe artikkel: https://www.err.ee/1608489506/jaan-lahe-fundamentalism-vaeti-vagilane . 3. Soorita Moodles lugemistest	<u>14. oktoober</u> Helle Liht (2) <u>15. oktoober</u> Tauri Tõlpt (4)	Tudengite ettekanded ja arutelu: 7. Karl Barth 8. Rudolf Bultmann 9. Paul Tillich 10. Protsessiteoloogia 11. Loeng, Tauri Tõlpt: Ülevaade õigeusu teoloogia ajaloolisest kujunemisest ning olulisematest idakiriku aksioomidest ja rõhuasetustest. Pikemalt peatume 20 sajandil, mille raames vaatleme õigeusu kiriku nägemusi ja interpretatsioone tema iidsele traditsioonile (neopatristiline süntees, ökoloogia, müstiline teoloogia jne), aga ka probleemide ja raskusi (etnofiletism), mis õigeusu kirikut just peamiselt 20 saj. laastama ja lõhestama hakkavad. / Loeng

1. Loe '20. saj teoloogia', lk 245-287, 304-345, 369-392, 393-418, 431-449 2. Soorita Moodles lugemistest	<u>15. jaanuar</u> Helle Liht (4)	Tudengite ettekanded ja arutelu: 12. Dietrich Bonhoeffer 13. Fundamentalism 14. Jürgen Moltmann 15. Ladina-Ameerika vabastusteoloogia 16. Feministlik teoloogia 17. Hans Küng
1. Loe '20. saj teoloogia', lk 393-418 2. Tutvu veebilehtedega, loe üks artikkel, kuula üks taskuhääling VÕI üks jutlus: • https://johnstott.org/ • https://ntwrightpage.com/ • https://faith.yale.edu/people/miroslav-volf 3. Soorita Moodles lugemistest	<u>19. veebruar</u> Helle Liht (2)	Tudengite ettekanded ja arutelu: 18. Narratiivteoloogia 19. John Stott 20. Nicholas Thomas Wright 21. Miroslav Volf KURSUSE KOKKUVÕTTEV KIRJALIK TEST

Õppekirjandus

Kohustuslik:

1. Grenz, Stanley J., Olson, Roger E. *XX sajandi teoloogia*. Tallinn: Logos, 2002.
2. Lahe, Jaan. „Fundamentalism – väeti vägilane“, *ERR*, 6. veebruar 2022, <https://www.err.ee/1608489506/jaan-lahe-fundamentalism-vaeti-vagilane>.
3. John Stott, <https://johnstott.org/>
4. Nicholas Thomas Wright, <https://ntwrightpage.com/>
5. Miroslav Volf, <https://faith.yale.edu/people/miroslav-volf>

Soovituslik kirjandus:

1. Lane, Tony. *Õhtumaa mõtte loojad*. Tallinn: Logos, 2002. (lk 209-286)
2. Härle, W., Pöder, T.-A. (koostajad). *Uuema evangeelse teoloogia põhitekstid*. Tallinn: Ilmamaa, 2013
3. Salumaa, Elmar (koostaja). *Karl Barthe „Kiriklik dogmaatika“*. Tartu, 1993.
4. Stott, John. *Elav kirik*. Tallinn: Allika, 2009.
5. Naab, Ergo. *Ülestõusmisuskumus N. T. Wrighti pilgu läbi*. Kirik ja Teoloogia, 2016. Veebilink: <http://kjt.ee/2016/03/ulestõusmisuskumus-n-t-wrighti-pilgu-läbi/>

6. Svinth-Værge Pöder, Christine. *Karl Barthe kiriklik dogmaatika*. Kirik ja Teoloogia, 2018.
Veebilink: <http://kjt.ee/2018/12/karl-barthe-kiriklik-dogmaatika/>
7. Tähenduse teejuhik, 2. Hooaeg, #18 Alar Laats ja Toomas Paul, "Sellest, mis viimsena korda läheb." (Paul Tillich) Taskuhääling:
<https://podcastid.ee/tahenduse-teejuhik/18-alar-laats-ja-toomas-paul-koige-tahtsamast/>